450 тыс. ж. (1997). Вузел чыгунак і аўтадарог. Порт на Атлантычным ак. Прымарскі кліматычны курорт, адзін з найб. у Паўд. Амерыцы. Прам-сць: харч. (у т.л. рыбакансервавая), папяровая і абутковая. Рыбалоўства. Ун-т. Цэнтр турызму. Ваенна-марская база. Міжнар. шахматныя турніры.

МАРЖА [ад франц. marge поле (старонкі), край], 1) велічыня, якая паказвае розніцу паміж двума пэўнымі паказчыкамі (напр., цаной прадаўца і цаной пакупніка). 2) У банку — розніца паміж працэнтнымі стаўкамі па *крэдытах* і па *дэпазітах*. 3) Розніца паміж рыначным коштам *каштоўных папер* і прыманай пад іх пазыкай (можа выплачваецца банкам пры выдачы пазыкі пад закладную каштоўнымі паперамі). 4) У маркетынгу — гандлёвая нацэнка, якая вызначаецца прамысл. прадпрыемствамі. 5) На біржы — сума грошай, якая выплачваецца разліковай палаце брокерам або брокеру кліентамі для пакрыцця неспрыяльных ваганняў у кошце ф'ючарснага кантракту пасля яго рэгістрацыі.

МАРЖÓВЫЯ ÍКЛЫ, біўні, зубы верхняй сківіцы *маржа*. У самцоў даўж. да 82 см, маса да 3 кг, сціснутыя з бакоў, у самак карацейшыя і больш акруглыя ў сячэнні. Растуць усё жыццё. З іх дапамогай морж выкопвае з дна корм, узбіраецца на лёд, абараняецца ад ворагаў. Выкарыстоўваюць у дэкар. мастацтве (дробная скульптура, нажы, брошкі, пацеркі і інш.).

МАРЖЫНАЛІЗМ (ад франц. marginal гранічны), выкарыстанне гранічных велічынь у аналізе эканам. працэсаў. Увесці маржынальны аналіз у эканам. тэорыю спрабавалі ў сярэдзіне 19 ст. А.Курно (Францыя), І.Цюнен, Г.Госен (Германія). Матэматычны апарат у значнай ступені распрацаваны прадстаўнікамі *матэматычнай школы* (У.Джэванс, Л.Вальрас, В.Парэта). Паводле дактрыны М., эканоміка ўяўляе сабой комплекс індывід. гаспадарак; даследаванне законаў яе развіцця заснавана на аналізе гасп. рашэнняў індывідаў (спажыўца, які імкнецца максімізаваць карыснасць даброт, што знаходзяцца ў яго распараджэнні, і вытворцы, які спрабуе атрымаць максімум прыбытку пры дадзеных рэсурсах або мінімізаваць выдаткі пры дадзеных цэнах і інш.) і іх вынікаў. Асн. катэгорыі М. (гранічныя карыснасць, прадукцыйнасць і інш.) выкарыстоўваюцца ў сучасных тэорыях попыту, цаны, фірмы, рыначнай раўнавагі.

МАРЗÓН Уладзімір Восіпавіч (19.11.1881, г. Заслаўе Мінскага р-на — 6.9.1954), бел. вучоны ў галіне хірургіі. Праф. (1935). Засл. дз. нав. Беларусі (1939). Засл. ўрач Беларусі (1948). Скончыў Юр'еўскі ун-т (1911). З 1948 у Бел. ін-це ўдасканалення ўрачоў (заг. кафедры, з 1949 дырэктар). Навук. працы па хірург. лячэнні гінекалагічных і ўралагічных хвароб, органаў брушной поласці.

Горад **Мар'іна Горка**. Вуліца Ленінская.

Тв.: Из прошлого белорусской хирургии // Тр. III съезда хирургов БССР. Мн., 1949.

МÁР'ІНА ГÓРКА, горад, цэнтр Пухавіцкага р-на Мінскай вобл., на р. Цітаўка. За 63 км ад Мінска. Чыг. ст. Пухавічы на лініі Мінск—Асіповічы, аўтадарогамі злучана з Мінскам, Бабруйскам, Чэрвенем, Уздой. 23,1 тыс. ж. (1998).

Вядома з 16 ст. Належала Радзівілам, Бужынскім, Ратынскім, Крупскім, пасля 1863 — міністру ўнутр. спраў Расіі Л.С.Макаву. Паводле падання назва паходзіць ад горкі, на якой стаяў язычніцкі храм, дзе ў Мар'ін дзень адбываліся святкаванні; пазней там пабудавана царква. З 1793 у Рас. імперыі, вёска Ігуменскага пав. Мінскай губ. Развіццю М.Г. паспрыяла пабудова ў 1873 Лібава-Роменскай чыгункі. У 1876 заснавана с.-г. школа (у 1921 ператворана ў с.-г. тэхнікум). У 1897 у вёсцы 2 тыс. ж., 2 царквы, паштовая станцыя. З 29.7.1925 цэнтр *Пухавіцкага раёна*, з 27.9.1938 гар. пасёлак. У Вял. Айч. вайну з 28.6.1941 акупіравана ням. фашыстамі, якія ў М.Г. і раёне загубілі 3145 жыхароў; дзейнічала *Мар'інагорскае маладзёжнае падполле*. Вызвалена 3.7.1944 у ходзе *Мінскай аперацыі 1944*. З 22.7.1955 горад. У 1970 — 11,3 тыс. жыхароў.

Прадпрыемствы металургічнай, пачатковай апрацоўкі лёну, прам-сці. Абутковая ф-ка. Брацкая магіла сав. воінаў; помнікі: воінам-вызваліцелям; сав. воінам, партызанам і падпольшчыкам, удзельніцы Мінскага падполля Л.Г.*Гайдучонак*. Помнік архітэктуры — сядзібны дом (1876).

МÁР'ІНА ГÓРКА, вадасховішча ў Пухавіцкім р-не Мінскай вобл., за 1,5 км на З ад г. Мар'іна Горка. Створана ў даліне р. *Цітаўка* ў 1962. Наліўное. Пл. 0,69 км^2, даўж. 1,6 км, найб. шыр. 500 м, найб. глыб. 2,2 м, аб'ём вады 1,02 млн. м^3. Ваганні ўзроўню на працягу года 0,95 м. Выкарыстоўваецца для рыбагадоўлі і рэкрэацыі.

МАР'ІНАГÓРСКАЕ МАЛАДЗЁЖНАЕ ПАДПÓЛЛЕ ў Вялікую Айчынную вайну. Дзейнічала з ліп. 1941 да студз. 1944 у г.п. Мар'іна Горка Мінскай вобл., з жн. 1942 пад кіраўніцтвам Пухавіцкага падп. райкома КП(б)Б. Аб'ядноўвала 29 чал. (кіраўнікі В.І.Варывончык, з снеж. 1942 Г.А.Мазанік). Мела сувязь з Мінскім патрыят. падполлем, 2-й Мінскай партыз. брыгадай, атрадамі «Буравеснік», «Сокал», імя Сталіна. Падпольшчыкі распаўсюджвалі лістоўкі і зводкі Саўінфармбюро, здабывалі і перадавалі партызанам зброю, боепрыпасы, радыёпрыёмнікі, медыкаменты, звесткі пра дыслакацыю войск ворага, перасоўную электрастанцыю, пішучыя машынкі, графік руху цягнікоў праз ст. Пухавічы; узарвалі мост, майстэрню па рамонце ваен. тэхнікі, замініравалі электрастанцыю. У барацьбе з фаш. захопнікамі загінулі 8 падпольшчыкаў.

МАР'ІНАГÓРСКІ СЕЛЬСКАГАСПАДÁРЧЫ ТЭХНІКУМ. Засн. ў 1876 як с.-г. школа. З 1921 с.-г. тэхнікум, з 1970 саўгас-тэхнікум, з 1998 сучасная назва. Спецыяльнасці (1998/99 навуч. г.): агранамія, ветэрынарыя, механізацыя, электрыфікацыя і аўтаматызацыя сельскай гаспадаркі. Мае навуч.-вытв. гаспадарку, плодагадавальнік, аўтатрактарадром, спарт. комплекс. Прымае асоб з базавай і сярэдняй адукацыяй. Навучанне дзённае, завочнае па спецыяльнасці агранамія.

МАРК (Marc) Франц (8.2.1880, г. Мюнхен, Германія — 4.3.1916), нямецкі жы-

Ф.Марк. Сон. 1912.